

ผลกระทบของการฝึกอบรมอาชีพเยาวชนต่อการตัดสินใจประกอบอาชีพ : ศึกษากรณี
ศูนย์ฝึกอาชีพเยาวชนแบบผสมผสาน อำเภอหนองขาหย่าง จังหวัดอุทัยธานี



นางสาวคาริน กัญจามระ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

ISBN. 974-566-160-3

013472

I15594282

THE IMPACT OF YOUTH TRAINING ON THE OCCUPATIONAL CHOICES :
THE CASE OF INTEGRATED AGRICULTURAL TRAINING YOUTH CENTRE,
AMPHOE NONG KHAYANG, UTHAI THANI PROVINCE.

Miss Darin Kitamara

A thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Sociology and Anthropology

Graduate School

Chulalongkorn University

1986

ISBN 974-566-160-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลกระทบของการฝึกอบรมอาชีพเยาวชนต่อการตัดสินใจประกอบอาชีพ
ศึกษาระดับศูนย์ฝึกอาชีพเยาวชนแบบผสมผสาน อำเภอหนองขาหย่าง
จังหวัดอุทัยธานี

โดย นางสาวคาริน กัญจามระ
ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุริชัย หวันแก้ว
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภางค จันทวานิช



บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิชาการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สรชัย พิศาลบุตร) ปฏิบัติราชการแทนรักษาการในตำแหน่ง
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา คุณินทร์พันธ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุริชัย หวันแก้ว)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภางค จันทวานิช)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลกระทบของการฝึกอบรมอาชีพเยาวชนต่อการตัดสินใจประกอบอาชีพ : ศึกษากรณีศูนย์ฝึกอาชีพเยาวชนแบบผสมผสาน อำเภอหนองขาหย่าง จังหวัดอุทัยธานี

ชื่อนิสิต นางสาวดาริน กัญจามระ

อาจารย์ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุริชัย หวันแก้ว, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาภักดิ์ จันทวานิช

ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

ปีการศึกษา 2528



บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือการศึกษาดังผลกระทบของการฝึกอบรมอาชีพเยาวชนต่อการตัดสินใจประกอบอาชีพ โดยอาศัยข้อมูลจากการวิจัยประเมินผลของโครงการช่วยเหลือเด็กผู้ตกอยู่ในความทุกข์ยากแบบเบ็ดเสร็จ อำเภอหนองขาหย่าง จังหวัดอุทัยธานี ซึ่งได้รับการสนับสนุนทางการเงินจาก องค์การเนชั่นแนล เดอ ซอเม โครงการนี้ดำเนินการโดยโครงการศึกษาทางเลือกการพัฒนาสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยผู้เขียนร่วมกับผู้ช่วยนักวิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลในระหว่างเดือน กรกฎาคม 2527 ถึง มีนาคม 2528 โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เยาวชนและผู้ปกครอง 46 คน ในเขตอำเภอบ้านไร่ อำเภอลานสัก และอำเภอหนองฉาง

การวิจัยในครั้งนี้เป็นความพยายามที่จะศึกษาถึงปัญหาที่ศูนย์ฝึกอบรมแห่งนี้กำลังประสบอยู่นั้นคือ การที่เยาวชนที่ผ่านการฝึกอบรมจากศูนย์ ๆ ตัดสินใจประกอบอาชีพที่ไม่ใช่เกษตรกรรมกันมากขึ้น จากสภาพการณ์ดังกล่าวนี้ในทางสังคมวิทยาถือว่า เป็นผลที่ไม่คาดคิดที่เกิดจากการกระทำทางสังคม อันได้แก่การจัดการฝึกอบรมและ การดำเนินการสินเชื่อ นอกจากนี้ยังได้ทำการศึกษาถึงผลกระทบของการฝึกอบรมต่อการตัดสินใจประกอบอาชีพของเยาวชนในเขตจังหวัดอุทัยธานีอีกด้วย และผลการศึกษาได้สนับสนุนสมมุติฐานในทางบวก กล่าวคือภูมิหลังของเยาวชนและการดำเนินการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจประกอบอาชีพเกษตรกรรมของเยาวชน

ผลการศึกษาพบว่าในช่วงก่อนการอบรมเยาวชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม แต่หลังการฝึกอบรมแล้ว กลับมีจำนวนเยาวชนที่ตัดสินใจประกอบอาชีพเกษตรกรรมลดลง จากการศึกษาพบว่าภูมิหลังทางด้านการศึกษาและเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจประกอบอาชีพเกษตรกรรมของเยาวชนในทางลบ กล่าวคือเยาวชนที่มีการศึกษาต่ำและมีเศรษฐกิจยากจนมากมักจะตัดสินใจประกอบ

อาชีพเกษตรกรรมมากกว่าเยาวชนที่มีการศึกษาสูงและมีเศรษฐกิจพอมีพอกิน และจากการศึกษายังพบอีกว่าความจำเป็นการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจประกอบอาชีพเกษตรกรรมของเยาวชนในทางบวก กล่าวคือ ความรู้ความเข้าใจในการฝึกอบรม, การให้สินเชื่อ, ความมุ่งหวังในการเข้ารับการฝึกอบรม และทักษะต่ออาชีพและต่อศูนย์ ฯ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจประกอบอาชีพเกษตรกรรมของเยาวชน



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title The Impact of Youth Training on the Occupational Choices :
The Case of Integrated Agricultural Training Youth Centre,
Amphoe Nong Khayang, Uthai Thani Province.

Name Miss Darin Kitamara

Thesis Advisor Assistant Professor Surichai Wun'Gaeo
Assistant Professor Dr. Supang Chantavanich

Department Sociology and Anthropology

Academic Year 1985



ABSTRACT

The purpose of this research is to study the impact of youth training on the occupational choices of young farmers in local Thailand. All information has been collected during July 1984 - March 1985, under an Evaluation Research Project : The case of Integrated Agricultural Training Youth Centre, Amphoe Nong Khayang, Uthaithani Province carried by Alternative Development Studies Programme Chulalongkorn University Social Science Research Institute in which the writer also served as researcher assistances 46 parents and young farmers formaly trainees of the centre are from 3 districts (Amphoe Banrai, Amphoe Lansak and Amphoe Nong Chang). The unstructured interview method is used based on a prepared interview guide.

This thesis is trying to apply R.K.Merton's concept on unanticipated consequences of social action, this centre has been facing with such a problem. And this research attempts to analysis its effects on agricultural choices in the community. The results fall into two factors supporting the hypothesis. There are a clear positive relationship between the trainees' family background and the sources of unanticipated consequences of the training activities on one hand, and their agricultural choices on the other.

The finding is that before training young farmers prefer to work in agricultural field more than non-agricultural field but after training their wants are changed somewhat. Education and economic are related to trainees' agricultural choices, in the other hand, low educated and extremely poor trainees often work in agricultural field more than highly educated and poor trainees. With reference to the four sources of unanticipated consequences of the training activities, basic value is the most important factor, the imperious immediacy of interest is the second, error is the third and ignorance is the last factor.



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



กติกกรมประกาศ

ผลงานวิจัยนี้สำเร็จลงได้โดย คำแนะนำปรึกษาของอาจารย์สุริชัย หวันแก้ว, อาจารย์สุภางค์ จันทวานิช, อาจารย์ปรีชา คุณินทพันธุ์ และอาจารย์พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ นอกจากนี้ผู้วิจัย ยังได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย คือคุณสมพงษ์ สุทธิวงศ์ ในฐานะผู้รับผิดชอบโครงการช่วยเหลือเด็กผู้ตกอยู่ในความทุกข์ยาก องค์การ แคร่ เต ซ่อม องค์การผู้ใหญ่นับสุนัน คุณพิทยา เรือนแก้ว และคุณอารยะ ภูสำหันธ์ ผู้ช่วยนักวิจัยโครงการศึกษาทางเลือกรักษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งต่อบุคคลและหน่วยงานที่กล่าวมาข้างต้น ณ โอกาสนี้

คาริน ภิฎามระ

มกราคม 2529

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ



หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิจกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่	
1. บทนำ	1
2. ลักษณะทั่วไปของชุมชนและชุมชนฝึกออาชีพเยาวชนแบบผสมผสาน	22
3. ภูมิหลังและการดำเนินการฝึกอบรมกับการตัดสินใจประกอบอาชีพ	46
4. ความสัมพันธ์ของภูมิหลังและการดำเนินการฝึกอบรมกับการตัดสินใจประกอบอาชีพ	70
5. บทสรุปวิเคราะห์และข้อเสนอแนะ	82
บรรณานุกรม	95
ภาคผนวก	99
ก. โครงการช่วยเหลือเด็กผู้ตกอยู่ในความทุกข์ยากแบบเบ็ดเสร็จ	100
ข. ตารางวิเคราะห์ข้อมูล	108
ค. รายชื่อเยาวชนที่เป็นตัวอย่างในการวิจัย	124
ง. แบบสัมภาษณ์เยาวชนและผู้ปกครอง	126
ประวัติผู้เขียน	128

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. การตัดสินใจประกอบอาชีพเกษตรกรรมของเยาวชนก่อนเข้ารับการอบรม-----	48
2. การตัดสินใจประกอบอาชีพเกษตรกรรมของเยาวชนหลังเข้ารับการอบรม-----	48
3. ร้อยละของเยาวชนที่ตัดสินใจประกอบอาชีพแยกตามภูมิภาค-----	53
4. ร้อยละของเยาวชนที่ตัดสินใจประกอบอาชีพแยกตามลักษณะการฝึกอบรม (ความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมการฝึกอบรม)-----	64
5. ร้อยละของเยาวชนที่ตัดสินใจประกอบอาชีพแยกตามลักษณะการฝึกอบรม (การจัดโครงการสั้นเชื้อ)-----	65
6. ร้อยละของเยาวชนที่ตัดสินใจประกอบอาชีพแยกตามลักษณะการฝึกอบรม (ความมุ่งหวังในการเข้ารับการฝึกอบรม)-----	66
7. ร้อยละของเยาวชนที่ตัดสินใจประกอบอาชีพแยกตามลักษณะการฝึกอบรม (ทัศนคติอาชีพและต่อศูนย์ ฯ)-----	67
8. แสดงการเรียงลำดับความสัมพันธ์ของตัวแปร-----	68
9. ร้อยละของเยาวชนที่ตัดสินใจประกอบอาชีพแยกตามการศึกษาและเศรษฐกิจ-----	69
10. ร้อยละของเยาวชนที่ตัดสินใจประกอบอาชีพแยกตามลักษณะการฝึกอบรม-----	80
11. เพศของเยาวชน-----	108
12. อายุของเยาวชนเมื่อเข้ารับการอบรม-----	108
13. อายุปัจจุบันของเยาวชน-----	109
14. การศึกษาของเยาวชน-----	109
15. การถือครองที่ดินของครัวเรือนเยาวชน-----	110
16. ฐานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือนเยาวชน-----	110
17. จำนวนบุตรในครัวเรือน-----	111
18. ความรู้ของเยาวชนเกี่ยวกับศูนย์ ฯ -----	111
19. บุคคลที่ชักจูงเยาวชนเข้ามาอบรมในศูนย์ ฯ -----	112
20. ความเข้าใจของเยาวชนเกี่ยวกับกิจกรรมในศูนย์ ฯ -----	112
21. ความรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับศูนย์ ฯ -----	113
22. บุคคลที่ชักจูงผู้ปกครองให้รู้จักศูนย์ ฯ -----	113

23.	ความเข้าใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับกิจกรรมในศูนย์ ฯ	114
24.	การขอรับสินเชื่อ	114
25.	การตัดสินใจเลือกสินเชื่อ	115
26.	การดำเนินงานเกี่ยวกับสินเชื่อ	115
27.	ประเภทของโครงการสินเชื่อที่เลือก	116
28.	ความสำเร็จของโครงการสินเชื่อ	116
29.	ลักษณะของสินเชื่อที่ได้รับ	117
30.	ลักษณะของการชำระสินเชื่อ	117
31.	ประสบการณ์ของเยาวชนในการทำงานนอกบ้าน	118
32.	การนำเอาความรู้ไปใช้ในอาชีพเกษตร	118
33.	การนำเอาความรู้ไปใช้ในหมู่บ้าน	119
34.	ความต้องการของเยาวชนในอาชีพเกษตร	119
35.	ความต้องการของเยาวชนในการเข้ารับการศึกษา	120
36.	ทัศนคติของเยาวชนต่ออาชีพเกษตร	120
37.	ทัศนคติของผู้ปกครองต่ออาชีพเกษตร	121
38.	ทัศนคติของเยาวชนต่อการเลือกอาชีพ	121
39.	ทัศนคติของผู้ปกครองต่อการเลือกอาชีพ	122
40.	ทัศนคติของเยาวชนต่อศูนย์ ฯ	122
41.	ทัศนคติของผู้ปกครองต่อศูนย์ ฯ	123

สารบัญภาพ

ตารางที่		หน้า
1.	แผนที่สังเขปของจังหวัดสุพรรณบุรี	31
2.	แผนที่อำเภอบ้านไร่	33
3.	แผนที่อำเภอลานสัก	34
4.	แผนที่อำเภอหนองฉาง	35



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย